

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему «Особливості обліку, аналізу та контролю підприємств оптової торгівлі (на прикладі ТОВ «ТТ»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка Центру заочної та вечірньої форм навчання

Михальова Анастасія Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професорка

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Торгівля є однією з ключових складових економіки України, що впливає на рівень життя населення, розвиток економіки та її конкурентоспроможність. Глобалізація економічних процесів вимагають переосмислення значення торгівлі в економіці України. До проблемних питань у сфері оптової торгівлі можна віднести загальне зниження фізичних обсягів товарообігу, надлишок посередницьких ланок, неефективність системи ціноутворення та значна частка тіньових і фіктивних структур. Близько третини підприємств оптової торгівлі, користуючись трансфертним ціноутворенням, скорочують частку валової доданої вартості для виробників, що позначається на їхніх взаємовідносинах і розвитку. Значний обсяг операційних витрат знижує ефективність оптової торгівлі, що, у свою чергу, призводить до мінімізації податкових надходжень від підприємств галузі. Тому важливою стає потреба в ефективній системі управління підприємств оптової торгівлі, насамперед у розрізі її елементів (в обліку, аналізі, контролі, плануванні), яка забезпечувала б своєчасну та достовірну інформацію про стан та фінансово-господарську діяльність торговельних підприємств. Це і визначило актуальність теми дослідження та обумовило її вибір.

Мета дослідження – розгляд основних положень теорії та практики бухгалтерського обліку, аналізу та контролю на підприємствах оптової торгівлі, розробка пропозицій щодо їх удосконалення.

Завдання дослідження:

- вивчити економічну сутність, завдання та класифікацію підприємств оптової торгівлі;
- розкрити вимоги до документального забезпечення торговельних операцій у системі бухгалтерського обліку;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику підприємства ТОВ «ТТ»;
- розглянути особливості обліку товарних операцій на ТОВ «ТТ»;
- проаналізувати фінансово-господарську діяльність ТОВ «ТТ»;
- дослідити методичні засади внутрішнього контролю товарних операцій;
- визначити сучасну проблематику і перспективи розвитку внутрішнього контролю на вітчизняних підприємствах оптової торгівлі.

Об'єкт дослідження – є процес організації та ведення обліку, аналізу та контролю на підприємствах оптової торгівлі.

Предмет дослідження – теоретичні та методичні засади обліку, аналізу та контролю на ТОВ «ТТ».

Методи дослідження. В роботі використані такі методи:

- порівняння та узагальнення, аналізу та синтезу, причинно-наслідкового та абстрактно-логічного зв'язку - при дослідженні інформаційного забезпечення обліку та контролю;
- економічний аналіз, статистичні та економіко-математичні методи - при узагальненні результатів аналізу та контролю.

Інформаційна база дослідження – законодавчі акти України, нормативні документи, довідково-інформаційні видання, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, наукові статті та матеріали науково-практичних конференцій, а також статутні, первинні документи, облікові реєстри, дані фінансової звітності досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (39 найменувань) та 6 додатків. Загальний обсяг роботи становить 65 сторінок. Робота містить 10 таблиць, 19 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Основні теоретичні положення обліку на підприємствах оптової торгівлі»** досліджується економічна сутність, завдання та класифікація підприємств оптової торгівлі. Розкриваються вимоги до документального забезпечення торгівельних операцій у системі бухгалтерського обліку.

У другому розділі **«Практичні аспекти бухгалтерського обліку на підприємствах оптової торгівлі»** надається загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства, розглядаються особливості бухгалтерського обліку товарних операцій на ТОВ «ТТ».

У третьому розділі **«Аналіз і внутрішній контроль товарних операцій: методичні підходи та сучасна практика»** розкриваються методичні засади аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТТ» та внутрішнього контролю товарних операцій. Визначається сучасна проблематика і перспективи розвитку внутрішнього контролю на вітчизняних підприємствах оптової торгівлі

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. На підставі вивчення економічної сутності підприємств оптової торгівлі, знайомства з показниками оптового товарообігу вітчизняних підприємств у динаміці років встановлено їх вплив на економічний розвиток держави. У роботі розкрито видова різноманітність підприємств оптової торгівлі за найбільш характерними ознаками та їх функціональні завдання, що дало змогу продовжити дослідження у напрямку теоретичних засад обліку торгівельних операцій

2. У процесі дослідження нормативних вимог у частині формування первинної документації, облікових реєстрів, організації та ведення бухгалтерського обліку типових операцій оптового продажу з'ясовано, що існують певні особливості заповнення типових форм та складання бухгалтерських проведення на кожній стадії руху товарних запасів, починаючи з їх оприбуткування та закінчуючи списанням з балансу.

3. Для розкриття об'єкта дослідження у роботі наведена загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ТТ», основним видом діяльності якого була оптова торгівля безалкогольними напоями (зокрема, газованою та негазованою водою, соками, солодкими газованими напоями, енергетичними напоями). З'ясовано, що для здійснення господарської діяльності підприємство має

достатній потенціал, використання якого дозволяє отримувати найкращі результати діяльності.

4. Дослідження обліку товарних операцій на ТОВ «ТТ» дало змогу довести, що бухгалтерський облік організований та ведеться у відповідності до діючих нормативних вимог з урахуванням специфіки відображення в обліку операцій оптового продажу товарних запасів, зокрема безалкогольних напоїв. На підставі результатів економіко-математичного моделювання оцінки запасів при їх вибутті запропоновано змінити метод продажу на метод ФІФО під час оцінювання товарних запасів при їх вибутті. Доведено, що такий метод є найбільш оптимальним для ТОВ «ТТ» через те, що він дозволяє списувати запаси за вартістю, найбільш наближеною до первісної вартості товарів при їх оприбуткуванні.

5. У процесі роботи проведено аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства із застосуванням коефіцієнтного підходу, за результатами якого встановлено, що у динаміці років ліквідність та рентабельність ТОВ «ТТ» мають позитивну тенденцію зростання, показники фінансової стійкості та ділової активності вказують на достатню платоспроможність та ефективне використання підприємством матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Це свідчить про те, що ТОВ «ТТ» має всі передумови стабільного економічного розвитку.

6. Дослідження теоретико-методичних засад внутрішнього контролю через розкриття сутності, мети, функціональних завдань, суб'єктів та об'єктів внутрішнього контролю, етапи його проведення, дало змогу унаочнити сучасні проблемні аспекти внутрішнього контролю товарних операцій, узагальнити типові помилки при відображенні в обліку таких операцій та визначити перспективи розвитку внутрішнього контролю на вітчизняних підприємствах, які перш за все пов'язані зі створенням ефективної служби внутрішнього контролю. Доведено, що її функціонування забезпечить виявлення, усунення та попередження порушень в обліковій сфері під час фінансово-господарської вітчизняних підприємств.

АНОТАЦІЯ

Михальова А. О. «Особливості обліку, аналізу та контролю підприємств оптової торгівлі (на прикладі ТОВ «ТТ»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою професійного спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». – Одеський національний економічний університет. Одеса, 2024.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – діюча система обліку, аналізу та контролю на ТОВ «ТТ».

У роботі досліджуються економічна сутність, завдання та класифікація підприємств оптової торгівлі. Розкриваються вимоги до документального забезпечення торгівельних операцій у системі бухгалтерського обліку. Надається загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства, розглядаються особливості бухгалтерського обліку товарних операцій на ТОВ «ТТ». Розкриваються методичні засади аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТТ» та внутрішнього контролю товарних операцій. Визначається сучасна проблематика і перспективи розвитку внутрішнього контролю на вітчизняних підприємствах оптової торгівлі.

Ключові слова: оптова торгівля, товарні операції, документальне забезпечення, внутрішній контроль.

ANNOTATION

Mykhalyova A. O. “Features of accounting, analysis and control of wholesale trade enterprises (on the example of LLC “TT”)”.

Thesis for a Master degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the master’s program «Accounting, audit and taxation of business activities». – Odessa National Economic University. Odessa, 2024.

Thesis consists of three chapters. Object of study – the current accounting, analysis and control system at «TT» LLC.

The paper examines the economic essence, tasks and classification of wholesale trade enterprises. The requirements for documentary support of trade transactions in the accounting system are revealed. The general organizational and economic characteristics of the enterprise under study are given, the features of accounting for commodity transactions at «TT» LLC are considered. The methodological principles of analyzing the financial and economic activities of «TT» LLC and internal control of commodity transactions are revealed. The current problems and prospects for the development of internal control at domestic wholesale trade enterprises are determined.

Key words: wholesale trade, commodity transactions, documentary support, internal control.